Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LII. — Wydana i rozesłana dnia 9. maja 1915.

Treść: (M 113.—115.) 113. Rozporządzenie, dotyczące zabezpicczenia zaopatrzenia w mięso. — 114. Rozporządzenie, dotyczące ograniczenia rzezi bydła rogatego i świń. — 115. Rozporządzenie, dotyczące handlu

113.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu i Ministrem rolnictwa z dnia 8. maja 1915,

dotyczące zabezpieczenia zaopatrzenia w mięso.

Na zasadzie rozporzadzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Dozwala się sprzedaży mięsa, surowego lub przyrządzonego (gotowanego, pieczonego, wędzonego itp.), tudzież dokonywanego w sposób przemysłowy podawania potraw, składających się całkowicie lub w części z mięsa tylko w pięciu dniach tygodnia.

Pod mięsem rozumie się w niniejszem rozporządzeniu mięso wołowe, cielęce, wieprzowe i mięso z kur z wyjątkiem wyrobów masarskich wewnętrznych organów bitych zwierząt, pluc, watroby, nerck, sadła, mózgu itp.

i podać do publicznej wiadomości dnie, w których siębiorstwa, dostępnych dla kupujących.

wolno sprzedawać mięso i dokonywać w sposób przemysłowy podawania potraw mięsnych.

W przypadkach, zasługujących na specyalnie wyjątkowe uwzględnienie, w szczególności zakładom leczniczym może polityczna władza powiatowa lub organ przez nią oznaczony, zezwalać na prośbę w każdym poszczególnym przypadku na wyjątki od postanowień, przytoczonych w § 1. i 2.

Przemysłowcy, którzy na podstawie takiego pozwolenia sprzedają mięso osobom trzecim, mają prowadzić książkę na zapiski; z książki tej musi być widocznem dla władzy, która udzieliła pozwolenia, imię i nazwisko tudzież miejsce zamieszkania partyi oraz ilość i rodzaj mięsa, sprzedanego każdej partyi.

§ 4.

Postanowienia §§ 1.—2. nie mają zastosowania do sprzedaży mięsa, dokonywanej celem dawania wiktu osobom wojskowym, pobierającym wikt w naturze; rzeźnikom wolno jednak wydawać. mieso tylko za potwierdzeniem, które należy wpisać do książki na zapiski (§ 3.).

§ 5.

W dniach, w których nie jest dozwolona sprzedaż miesa, nie wolno przemysłowcom utrzy-Polityczna władza krajowa ma oznaczyć mywać na składzie mięsa w ubikacyach przedPolityczna władza powiatowa a w miejscowościach, gdzie istnieje osobna rządowa władza policyjna, także ta władza jest upoważniona do zwiedzania w każdym czasie przez swoje organa ubikacyi, w których sprzedaje się mięso i do wglądania w zapiski przedsiębiorstwa.

§ 6.

Gminy obowiązane są do współdziałania w wykonywaniu niniejszego rozporządzenia.

§ 7.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i przepisów, wydanych na jego podstawie, będzie się karało, o ile czyn nie podpada pod surowsze postanowienia karne, grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy, natomiast w razie okoliczności obciążających grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenie popełni przemysłowiec, można nadto o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ordynacyi przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Heinold wir.

Zenker wir.

Schuster whr.

114.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem handlu z dnia 8. maja 1915,

dotyczące ograniczenia rzezi bydła rogatego i świń.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Krów, cielic i świń, które znajdują się w tak wysoko posuniętym stanie brzemiennym, iź stan ten widocznym jest dla osób, zajmujących się chowem, sprzedażą lub rzezią bydła, nie wolno— poza wypadkiem rzezi z konieczności — sprzedawać na rzeź ani też bić.

§ 2.

Krowy dojne i krowy do chowu, cielęta płci żeńskiej i skastrowane, jakoteż cielice i woły do wieku 2½, lat tudzież byczki i byki do wieku 2 lat wolno sprzedawać na rzeź lub bić tylko za zezwoleniem urzędowem. Wiek 2½ lat poznaje się przez istnienie czterech, wiek 2 lat przez istnienie dwóch wielkich zębów siecznych.

Dla udzielania zezwolenia winna polityczna władza powiatowa w każdej odnośnej gminie ustanowić osobę znającą się na rzeczy. Dopóki nie nastąpi to ustanowienie, będzie funkcya ta wykonywana przez znającą się na rzeczy osobę, ustanowioną w myśl rozporządzeń z dnia 14. października 1914, Dz. u. p. Nr. 285 i z dnia 23. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 353, a w braku jej przez naczelnika tej gminy, w której znajduje się gospodarstwo hodowcy względnie poszczególnego rolnika, trzymającego bydło.

Polityczna władza krajowa może dla odnośnego obszaru administracyjnego lub także tylko dla poszczególnych części tego obszaru przenieść upoważnienie do udzielania pozwoleń, przewidzianych w ustępie 1., na polityczną władzę powiatową lub na inny organ.

§ 3.

Każdy jest obowiązany na wezwanie władzy przyjąć urząd zwierzchniczego organu, wspomnianego § 2., ustęp 2., i wykonywać go według najlepszej wiedzy i sumienia.

Urząd ten jest urzędem honorowym.

8 4.

Dla cieląt w wieku niższym niż 6 miesięcy należy hodowcy udzielić zezwolenia urzędowego celem rzezi lub sprzedaży na rzeź w takim razie, jeżeli on w ciągu ostatnich 6 miesięcy, licząc wstecz od dnia wniesienia prośby, conajmniej dwie trzecie cieląt, które mu przybyły, przeznaczył na hodowlę. Nadto musi cielę, przeznaczone w tym przypadku na rzeź, w dniu transportu wykazywać znamiona dojrzałego cielęcia to jest 8 całkowicie wykłutych zębów siecznych, otoczonych twardemi dziąsłami, tudzież pępek zagojony.

§ 5.

Pozwolenia urzędowego co do cieląt i młodego bydła rogatego można nadto udzielić hodowcy względnie rolnikowi, trzymającemu bydło, z ważnych powodów.

Za takie powody należy uważać w szczególności:

- 1. Brak u cielęcia zdolności fizycznych do chowu;
- 2. choroby, wady i niedający się usunąć nedzny rozwój zwierzat;
- 3. brak potrzebnych ubikacyi do trwałego, choćby tylko od biedy wystarczającego umieszczenia dla zwierząt;
  - 4. brak potrzebnej karmy;
- tego rodzaju położenie ekonomiczne hodowcy względnie rolnika trzymającego bydło, iż brak dochodu z sprzedaży spowodowałby dotkliwy uszczerbek w jego utrzymaniu lub w prowadzeniu przedsiębiorstwa.

Takiego pozwolenia nie wolno jednak udzielić dla cielat, które nie wykazują wymienionych w § 4. znamion dojrzałego cielęcia.

Dla krów dojnych i krów do chowu należy udzielić zezwolenia urzędowego do rzezi lub do odsprzedaży dla rzezi tylko wtedy, jeżeli dalsze trzymanie krowy ze względu na stosunki odnośnego przedsiębiorstwa nie przedstawia się jako uzasadnione pod względem gospodarczym.

§ 7.

W razie udzielenia pozwolenia urzedowego (§ 2.) wyda się hodowcy względnie rolnikowi, trzymającemu bydło, poświadczenie, zaopatrzone liczbą bieżąca, które należy przy sprzedaży zwierzęcia udzielić kupującemu. W poświadczeniu tem należy podać okoliczności, które były miarodajne dla udzielenia pozwolenia a prócz tego odnośnie do cielic, wołów i byków wiek ich według stanu uzębienia. Nadto należy wiek zwierząt uwidocznić także w paszporcie bydlęcym w rubryce "Dokładny opis zwierząt". Organ urzędowy (§ 2.) winien udzielone zezwolenia wciągać do spisu według numerów porządkowych z wyszczegól-nieniem istotnej ich treści. Poświadczenie to odbierze oglądacz bydła i mięsa przy sposobności przedsiębrania rzezi. Oglądacz bydła i miesa ma zbierać poświadczenia i każdego tygodnia oddawać je naczelnikowi tej gminy, w której dokonywa się rzezi. Naczelnik gminy ma poświadczenia te przesyłać politycznej władzy powiatowej.

§ 8.

Jeżeli udzielanie zezwolenia urzędowego w myśl § 2., ustęp 3. przeniesiono na polityczną dajne dla uzyskania zezwolenia na rzeź,

władzę powiatową lub na inny organ, wówczas w razie transportu zwierzecia celem rzezi może być dokonanem wystawienie paszportu bydlęcego dla dotyczącego bydlęcia dopiero po nadejściu zezwolenia na rzeź, udzielonego przez polityczną władzę powiatową lub przez wspomniany organ; zezwolenie to należy uwidocznić w paszporcie bydlęcym i w odcinku kuponowym zeszytu z paszportami bydlęcymi, podając liczbę i datę odnośnego reskryptu urzędowego.

Jeżeli chodzi o transport bydlecia, nie przeznaczonego na rzeź, wówczas należy na paszporcie bydlęcym umieścić zapisek "Nie wolno puścić na rzeź".

§ 9.

Polityczna władza powiatowa wykonywa prawo nadzoru nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia i może zarządzenia naczelnika gminy, względnie specyalnego funkcyonaryusza, ustanowionego po myśli § 2., zmienić lub je uchylić.

Przeciw odmowie udzielenia pozwolenia na rzeź wolno wnieść zażalenie w ciągu 14 dni do politycznej władzy powiatowej. Polityczna władza powiatowa rozstrzyga zażalenia stanowczo w ciągu 8 dni po wysłuchaniu gminy. Jeżeli sama polityczna władza powiatowa wydała rozstrzygnienie w sprawie udzielenia zezwolenia na rzeź, wówczas nie można zaczepić tego rozstrzygnienia.

§ 10.

Zwierząt, wymienionych w § 2. gatunków, nie wolno bez przedłożenia poświadczenia, wspomnianego w § 7., względnie paszportu bydlęcego, zaopatrzonego w klauzulę zezwolenia (§ 8.), dopuścić na targowice bydlęca, przeznaczona dla bydlat na rzeź.

§ 11.

Kto zwierzęta wymienionego w § 1. rodzaju sprzedaje na rzeź albo dopuszcza do rzezi, nadto

kto zwierzęta wymienionych w § 2. gatunków bez zezwolenia sprzedaje na rzeź lub do rzezi doprowadza,

kto takie zwierzęta bez zezwolenia na rzeź sprzedaje na ten cel lub

kto podaje świadomie daty nieprawdziwe celem uzyskania zezwolenia na rzeź lub

kto umyślnie sprowadza okoliczności miaro-

kto bez uzasadnionej przyczyny wzbrania się przyjąć urząd zwierzchniczego organu, wymienionego w § 2., lub nadal go piastować, w końcu

kto w inny sposób działa wbrew przepisom tego rozporządzenia,

staje się winnym przekroczenia tego rozporządzenia, za które będzie karany przez polityczną władzę powiatową grzywną do 500 koron względnie aresztem do jednego miesiąca.

Prócz tego może polityczna władza powiatowa w razie potrzeby zarządzić odpowiednie umieszczenie lub także sprzedaż odnośnych zwierząt na koszta i niebezpieczeństwo właściciela.

Jeżeli przektoczenie popełnione zostanie w wykonywaniu przemysłu, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ordynacyi przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe.

§ 12.

Postanowienia §§ 1. i 2., nie mają zastosowania do:

- a) zwierząt, sprowadzonych dla rzezi z zagranicy;
- b) zwierząt, bitych z konieczności.

§ 13.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 14. maja 1915.

Równocześnie gaśnie moc obowiązująca rozporządzenia z dnia 23. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 353. Zezwolenia urzędowe, udzielone na zasadzie tego rozporządzenia, pozostają jednak w mocy.

Heinold wir.

Schuster wir.

Zenker wir.

115.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrami handlu i spraw wewnętrznych z dnia 8. maja 1915,

dotyczące handlu bydłem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Handlarze bydła winni przy wykonywaniu handlu bydła wykazywać się swem uprawnieniem przemysłowem przez okazanie karty przemysłowej.

§ 2.

Ustanowienie przez handlarzy bydła osób trudniących się zakupywaniem należy zgłosić u politycznej władzy powiatowej, właściwej dla stanowiska odnośnego przedsiębiorstwa przemysłowego; władza ta wystawia dla każdej z osób trudniących się zakupywaniem legitymacyę.

Wystawienie legitymacyi może nastąpić tylko dla takich osób, które przedstawiają się jako zupełnie godne zaufania.

Przeciw osobom trudniącym się zakupywaniem a nieposiadającym legitymacyi, należy wdrożyć postępowanie karne.

§ 3.

Handlarz bydła jest obowiązany do prowadzenia książek na zapiski, do których należy zapisać wszystkie akty kupna i sprzedaży, wyszczególniając ceny zapłacone tudzież kwoty uzyskane, oraz do przedkładania tych książek w każdej chwili politycznej władzy powiatowej na jej żądanie.

8 4.

Polityczna władza krajowa jest upoważniona do wydania zakazu zakupywania bydła w poszczególnych obszarach przez chodzenie od domu do domu.

§ 5.

W razie gdyby na pewnym obszarze okazały się niewłaściwości odnośnie do handlu bydłem, wówczas upoważniona jest polityczna władza powiatowa z wyjątkiem, wymienionym w § 7., uczynić zawisłem wystawianie paszportów bydlęcych w poszczególnych gminach od swego upoważnienia.

Nie wolno udzielić takiego upoważnienia, jeżeli chodzi o kupno bydła przez handlarzy, którzy nie mogą wykazać swego uprawnienia przemysłowego, lub przez osoby trudniące się zakupywaniem a nie posiadające legitymacyi (§ 2.).

§ 6.

Upoważnienie politycznej władzy powiatowej winien naczelnik gminy lub organ, któremu poruczono wystawianie paszportów bydlęcych, uwidocznić tak na paszporcie bydlęcym jak i na odcinku kuponowym zeszytu z paszportami bydlęcymi, podając datę i liczbę reskryptu urzędowego.

§ 7.

Dla obrotu bydłem, które nabywa rolnik od innego rolnika celem prowadzenia swego gospodarstwa, można także w razie zarządzenia, wydanego po myśli § 5., wystawiać paszporty bydlęce bez zezwolenia politycznej władzy powiatowej.

Na paszporcie bydlęcym należy w takim razie umieścić zapisek: "Wystawiono na zasadzie § 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 115. Nie wolno dopuścić do rzezi."

§ 8.

Przeciw odmowie udzielenia upoważnienia, wymienionego w § 5., wolno wnieść w ciągu 8 dni przez polityczną władzę powiatową zażalenie do politycznej władzy krajowej; władza ta rozstrzyga stanowczo.

Ministerstwo rolnictwa wykonywa prawo nadzoru nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia i może zmienić zarządzenia władz niższych i je uchylić.

§ 9.

Gminy są obowiązane do współdziałania w wykonywaniu niniejszego rozporządzenia.

§ 10.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karały władze polityczne grzywnami do 5000 K, względnie aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenie popełni handlarz bydła, można o ile zachodzą wymogi § 133. b, ustęp 1., lit. a, ordynacyi przemysłowej, odebrać także uprawnienie przemysłowe.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 14. maja 1915.

Heinold whr.

Schuster wh.

Zenker wir.

